

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Zvláštní škola internátní a Praktická škola, Duchcov, Školní 624/1

Školní 624/1, 419 01 Duchcov

Identifikátor školy: 600 023 711

Termín konání komplexní inspekce: 12. – 15. února 2001

Čj.	064 08/01-5022
Signatura	kf5zu215

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Tento právní subjekt, Zvláštní škola internátní a Praktická škola, Duchcov, Školní 624/1, jehož zřizovatelem je MŠMT, sdružuje zvláštní školu internátní, praktickou školu s dvouletou přípravou, školní družinu, internát a školní jídelnu. Zařízení má dvě odloučená pracoviště - v Oseku, Dolnonádražní 269 a v Duchcově, Hrdlovská 343. Dle Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaném pod č.j. 26 978/2000-21 s účinností od 1. září 2000 je kapacita zvláštní školy 195 žáků, v době konání inspekce se zde vzdělávalo 189 žáků, praktická škola má kapacitu 24 žáci, v době inspekce ji navštěvovalo 16 žáků a internát pro žáky s nařízenou ústavní výchovou má kapacitu 73 lůžka, nyní je využito 43 lůžek. Školní družina má kapacitu pro 16 žáků, v současnosti ji navštěvuje 7 žáků.

Škola nevzdělává žádné cizince. Rada školy zde nevznikla. Věkový průměr pedagogického sboru činí 47,67 let.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

1. stupeň (1.-3. ročník) zvláštní školy

Hospitovány byly všechny ročníky a kromě jedné třídy (nemoc vyučující) i všechny třídy prvního stupně. Inspekce se zaměřila zejména na sledování vzdělávání v českém jazyce, matematice a ve výchovách – hudební, tělesné, řečové a v pracovním vyučování.

Plánování a příprava výuky vychází z deklarovaného vzdělávacího programu pro žáky zvláštní školy a z podmínek, ve kterých výuka probíhá. Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Mezi jednotlivými ročníky je zajištěna návaznost výuky předmětů. Vyučující používají pro všechny předměty přehledné a účelně zpracované časové a tematické plány. Bezprostřední přípravu vyučujících na výuku lze hodnotit jako průměrnou. Úsilí vyučujících vynaložené na přípravu nebylo vždy adekvátní výsledku sledovaných hodin. Hlavní příčinou je odborná a pedagogická nezpůsobilost (75% vyučujících nemá požadované vzdělání). Absence znalostí metod, forem práce, ale i psychologických aspektů vzdělávání žáků s mentálním postižením značně ovlivňovaly výuku. Ta probíhá v prostorově menších, ale z hygienického hlediska vyhovujících učebnách, které jsou vybaveny starším žakovským a dalším potřebným nábytkem. Třídy jsou skromně vybaveny pomůckami, výzdobu tvoří především výtvarné a rukodělné práce žáků, informativní nástěnky a živé květiny. Při výuce žáci i učitelé pracují s učebnicemi a pracovními sešity se schvalovací doložkou, pro doplnění učiva pak někteří vyučující využívají nakopírované texty, či jiné pracovní listy. Psychohygienu výuky není dodržena v prvním ročníku (5 hodin v jednom celku), v psaní, kdy se projevovaly metodické nedostatky (absence uvolňovacích cvičení, sezení a držení psacího náčiní) a v řečové výchově (dechová cvičení byla prováděna v nevyvětraném prostoru). Vzhledem k malému prostoru učeben nelze s žáky v průběhu vyučování provádět relaxační aktivity mimo lavice. Především u žáků v prvním ročníku se nedostatek pohybu během vyučování, ale i během přestávek (žáci přestávky tráví ve třídách) odráží ve zvýšeném psychomotorickém neklidu a poté i v únavě. Ani v jiných ročnících prvního stupně nebyla oddechovým chvilčkám v průběhu vyučování věnována dostatečná pozornost.

Zcela odlišně je vedena výuka předmětů naukového charakteru a výchov. V hodinách českého jazyka a matematiky absentovala úvodní motivace pro činnosti. Struktura sledovaných hodin byla až příliš zaměřena na pouhé předávání vědomostí, kdy chybělo využívání názorných

a dalších pomůcek. Frontální činnosti, ze kterých nebyla patrná diferenciací učiva dle individuálních možností žáků, nevytvářely potřebný prostor pro aktivní učení. Žáci pracovali na tabuli, s učebnicí a s pracovním sešitem. Dalšími zdroji informací nebylo využíváno. Učitelky během hodiny ověřovaly pochopení probírané látky a průběžně také slovně žáky hodnotily za výkony. Velmi často motivovaly žáky pochvalou i úsměvem. Organizace výuky pak v rámci samostatných prací do sešitů umožňovala pracovat individuálním tempem. V této době byl patrný také individuální přístup vyučujících k žákům. Učivo bylo žákům interpretováno věcně správně. Jen ojediněle bylo ve sledovaných hodinách využíváno mezipředmětových vztahů a uváděny příklady z praxe. Přitom hodiny matematiky přímo vybízely k využití životních zkušeností žáků při řešení slovních úloh. Sledované předměty výchovného charakteru byly promyšleně připravovány. Téměř ve všech těchto sledovaných hodinách bylo využito vstupní motivace, byl vytvářen prostor pro uplatnění vlastních nápadů, kreativity, schopností a dovedností. Za všech okolností byly dodržovány psychohygienické a bezpečnostní zásady. Žáci pracovali s dostatečným množstvím pomůcek, zároveň mohli pracovat vlastním tempem a ze strany vyučujících jim byla poskytována individuální pomoc. Hodiny byly průběžně motivovány, ke konci pak velmi často společně hodnotili svou, ale i práci spolužáků. Činnosti výchovného charakteru je evidentně zaujaly a to nejenom v rámci pracovních činností, ale i v tělesné výchově.

V závěru hodin naukového charakteru chyběl čas na zhodnocení a celkovou rekapitulaci hodin, většina hodin končila se zazvoněním bez jakéhokoli ukončení.

Velmi kladně hodnotí ČŠI vztah učitelů k žákům. Značná empatie učitelů vede k důvěře žáků k pedagogům, vytváří vhodné podmínky pro uplatnění různorodosti názorů, kdy se žáci nebojí otevřeně hovořit i o svých osobních problémech. Komunikativní dovednosti jsou rozvíjeny nejen v rámci výuky řečové výchovy, ale v průběhu všech vyučovacích hodin. Ze strany učitelů převládá verbální komunikace, u některých se pak často objevují prvky nespisovné mluvy. Většina učitelů zvládá velmi dobře projevy nežádoucího chování žáků, koriguje jejich sklon zejména k agresivitě, která se překvapivě objevuje i u žáků prvního ročníku. Celkově lze konstatovat, že žáci projevovali pozitivní vztah k výuce.

Sledovanou výuku předmětů na prvním stupni lze celkově hodnotit jako průměrnou s tím, že kvalita vzdělávání v předmětech výchovného charakteru převyšuje kvalitu vzdělávání v naukových předmětech.

2. stupeň (4.- 6. ročník) zvláštní školy

Hospitace se uskutečnily v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda, přírodověda, pracovní vyučování a hudební výchova. Časová dotace ve sledovaných předmětech je v souladu s učebním plánem. Učitelé se řídí časově tematickými plány, v přírodovědě kopírují tematické plány používanou učebnicí. Ve sledovaných předmětech odpovídala výuka deklarovanému vzdělávacímu programu. Plánování v pracovním vyučování respektuje rovnoměrné zastoupení všech složek s přihlédnutím k ročnímu období. Vyučující byli na jednotlivé hodiny včetně pomůcek a tabule připraveni. Plánování je hodnoceno jako průměrné.

Ze sedmi navštívených učitelů nemá pět potřebné vzdělání. Neznalost speciálně pedagogických metod a nedostatek zkušeností měly negativní vliv především na volbu metodických postupů a forem práce se žáky, částečně i na organizaci výuky, což následně vedlo k nižší efektivitě vyučovacího procesu. Úroveň výuky ovlivňuje i méně příznivá skladba žáků (žáci z méně podnětného socio-kulturního prostředí, žáci se závažnými výchovnými problémy apod.).

Podmínky výuky jsou celkově průměrné. V matematice a českém jazyce pracovali žáci hlavně s učebnicí, sešitem a u tabule, ve vlastivědě průběžně používali mapu, v přírodovědě

doplňovaly výklad ukázky z atlasu zvířat a odborných časopisů. Další pomůcky se vyskytovaly v hodinách jen sporadicky (nakopírované pracovní listy, kartičky). Přímou v kmenových třídách je umístěno jen minimum pomůcek. Velmi dobré je vybavení školních dílen, kde mají žáci k dispozici dostatek materiálu a potřebné nářadí. Pro výuku hudební výchovy slouží dobře zařízená učebna, ve sledované hodině však kromě zpěvníků další pomůcky nebyly využity. S pracovními sešity pracují žáci pouze přes fólie nebo učitelé jednotlivé listy kopírují, čímž se snižuje efektivita výuky. Nevelké kmenové učebny, vybavené z větší části novým žákovským nábytkem, neumožňují volnější pohyb žáků po třídě. Přitom v průběhu výuky učitelé málo dbali na únavu žáků, nezařazovali žádné relaxační techniky a ani o přestávkách nemají žáci dostatek příležitostí k pohybovým aktivitám, protože je tráví v učebnách. Při psaní nebyly respektovány zásady psychohygiény.

Na začátku hodiny byli žáci zpravidla seznámeni s jejím obsahem a cílem. V rámci pracovního vyučování byli žáci vždy upozorněni na dodržování bezpečnostních a hygienických zásad (ne všichni měli ovšem odpovídající pracovní oděv). V hodinách naukového charakteru byly uplatňovány tradiční hromadné formy práce, kooperativní metody nebo skupinové aktivity nenašly uplatnění vůbec. Při frontálním opakování zaměřeném v českém jazyce a v matematice na pochopení souvislostí, ale ve vlastivědě a přírodovědě spíše na pamětné zvládnutí faktografických údajů, dostali zpravidla příležitost průbojní žáci, zbývající jen pasivně přihlíželi. Seznámení s novým učivem probíhalo formou rozhovoru, ale i zde byli aktivní stále stejní žáci. K aktivnímu učení dostali žáci příležitost ve vlastivědě při vyhledávání informací na mapě a v přírodovědě, kde mohli při výkladu uplatnit své dosavadní zkušenosti a poznatky. Individuální přístup se uplatnil hlavně v pracovním vyučování a částečně v hodinách matematiky a českého jazyka, kdy učitelé pracovali s jednotlivci u tabule. V průběhu samostatné práce respektovali vyučující osobní tempo žáků, většinou jim byli nápomocní i radou. V některých hodinách byl po ukončení samostatné práce připraven pro rychlejší žáky další zaměstnávací materiál. Mnozí žáci nejsou ovšem schopni při práci s pracovními listy včas a dobře splnit zadaný úkol pro nízkou úroveň čtenářských dovedností. Grafická úroveň vedení sešitů je u jednotlivých vyučujících rozdílná, v českém jazyce nejsou žáci v písemných projevech systematicky vedeni ke korekci chyb. Dobře nebyly využity závěry hodin, učitelé si většinou neověřovali, zda žáci učivo pochopili, a závěrečné hodnocení bylo buď povrchní, nebo chybělo úplně. Výjimkou byly hodiny pracovního vyučování, kde žáci i učitel v závěru vždy hodnotili práci svou i svých spolužáků. V hodinách převažovala vnější motivace, v průběhu výuky pak učitelé žáky chválili a povzbuzovali. V žákovských knížkách se kromě známek objevuje i slovní hodnocení žáka za určité období. Vedle pochval se vyskytují v hojné míře i negativní poznámky.

Přestože úroveň vyjadřovacích schopností žáků je nízká, není rozvoji komunikativních dovedností a slovní zásoby věnována odpovídající pozornost. Žáci nemusí zpravidla odpovídat celou větou, nejsou vedeni k souvislému projevu, k rozvíjení svých myšlenek, v přírodovědě a ve vlastivědě nebyli nuceni používat správné termíny. Někteří učitelé jen s obtížemi zvládali projevy nepozornosti nebo nežádoucího chování žáků. Na závadu je u většiny vyučujících používání nespisovného jazyka.

Nedostatky ve výuce vyplývají především z nevyhovujících personálních podmínek. S přihlédnutím k této skutečnosti hodnotí ČŠI jednotlivé složky (plánování, podmínky, metody a formy, motivaci, interakci) jako průměrné, celkově úroveň výuky ve sledovaných předmětech také jako průměrnou.

3. stupeň (7.-9. ročník) zvláštní školy

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu zvláštní školy č.j. 22 980/97-22 schváleného dne

1999-06-20.

Personální podmínky výuky jsou z pohledu odborné a pedagogické způsobilosti neuspokojivé. Z jedenácti učitelů, u kterých proběhly hospitace, jsou jen dvě vyučující způsobilé odborně i pedagogicky. Ostatní mají kvalifikaci pro jiný typ školy, délka jejich praxe se pohybuje v rozmezí 12-43 let. Většina z nich proto dokáže minimalizovat handicap daný absencí speciálně pedagogické průpravy. V daném typu zařízení jsou navíc mimořádně důležité i osobnostní předpoklady pro práci s mentálně postiženými žáky a ty všichni sledovaní učitelé prokazovali.

Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré, v estetické úrovni jsou však mezi jednotlivými učebnami znatelné rozdíly. Vynikající jsou materiální a prostorové podmínky pro pracovní vyučování. Dílny jsou velmi dobře vybaveny potřebným nářadím, k dispozici je i mimořádně dobře vybavená dílna se stroji. Zásobování spotřebním materiálem je dostatečné, podílejí se na něm i jednotliví vyučující.

Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré. Učitelé mají se žáky navázán pozitivní vztah, v průběhu inspekce nebyl zjištěn žádný případ nekázně. Učebny jsou vybaveny vhodným nábytkem, žáci mají pro práci potřebný prostor.

Plánování a příprava výuky je na vynikající úrovni. Učitelé byli na sledované vyučovací hodiny připraveni, připraveny měli i vhodné pomůcky. Ve většině případů byly uplatňovány také mezipředmětové vztahy.

Organizace, formy a metody jsou vynikající. V potřebné míře je využíváno učebních pomůcek, žáci mají v rámci vyučovací jednotky možnost ověřit si některé skutečnosti v praxi. Velmi dobře je zvládána i problematika výuky dvou ročníků v jedné třídě. Přístup učitelů k žákům je individuální, vychází se z pozitivní stimulace. Nedostatkem bylo v několika sledovaných případech nevhodné oblečení žáků v dílnách. Učitelé mění dynamiku hodiny dle aktuálního psychického stavu žáků ve třídě, v dostatečné míře užívají povzbuzení a pochvaly. V oblasti věcné a odborné správnosti výuky nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Motivace a hodnocení žáků je na velmi dobré úrovni. Hodnocení je objektivní, téměř vždy vychází z pozitivních zjištění. Případné nedostatky jsou žákům sděleny vhodnou formou a zejména v hodinách „výchov“ následovala korekce vyučujícího. Vědomosti, dovednosti a návyky žáků jsou v této věkové kategorii již na velmi dobré úrovni.

Úroveň interakce a komunikace koresponduje s osobnostními předpoklady jednotlivých učitelů. Nejvýznamnějším nedostatkem v této oblasti je absence užívání spisovného jazyka ve verbálním projevu většiny vyučujících. U žáků není cíleně rozvíjena slovní zásoba a nejsou stimulováni k výstižné formulaci svých myšlenek. Celkově je interakce a komunikace na průměrné úrovni.

Povinná dokumentace je vedena vcelku na velmi dobré úrovni, i když ve třídě se dvěma ročníky není třídní kniha vedena přehledně a chybí některé zápisy v předmětech pro devátý ročník.

Na základě zjištěných skutečností, získaných ze sledované výuky na 3. stupni vyplývá, že výsledky vzdělávání korespondují se stupněm postižení jednotlivých žáků i s jejich rodinným zázemím. Celkově lze kvalitu vzdělávání na třetím stupni hodnotit jako velmi dobrou.

Praktická škola s dvouletou přípravou

Praktická škola vzdělává žáky podle učebního plánu (dále UP) 63-42-3, KKOV 78-62-C/002, schváleného pod č.j. 16 735/93-24. Ředitel školy využil možnosti nabízené tímto dokumentem a v rozsahu 10 % přizpůsobil UP možnostem a podmínkám jednotlivých ročníků. V prvním ročníku je posílena dotace volitelných předmětů o hodinu matematiky a českého jazyka. Ve druhém ročníku mají navíc zájemci možnost přihlásit se do kurzu pro doplnění vzdělání pro absolventy zvláštních škol.

Kvalita vzdělávání v praktické škole byla posouzena mimo jiné na základě hospitací ve vyučovacích hodinách všeobecně vzdělávacího předmětu (český jazyk a literatura), v odborně praktickém předmětu (ruční práce) a volitelném předmětu (přírodopis).

Plánování a příprava sledovaných hodin byla na velmi dobré úrovni. Plánování se většinou odvíjí od používaných vhodných učebnic pro zvláštní školu. Řazení učiva v učebnicích neodporuje osnovám a navíc možnost vstupu vedení školy do preferování určitých celků učiva je velká. Všechny hodiny byly vyučujícími pečlivě připraveny.

V obou ročnících pracují učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí a zároveň zkušeností. Kvalitní personální podmínky pak pozitivně ovlivňovaly průběh vzdělávání. Materiální zázemí je také na velmi dobré úrovni. Příjemné prostředí tříd, dostatek názorných pomůcek různého druhu a pracovního materiálu motivovaly žáky k zájmu o činnosti. Psychohygienu vyučovacího procesu pamatovala na specifické potřeby žáků. Pouze v jedné ze sledovaných hodin se již na některých žácích projevovala v závěru hodiny únava. Je respektována délka vyučovacích hodin. Běžné návyky žáků v režimu vyučovací hodiny respektování potřeb žáků podtrhují.

Hodiny byly vedeny klasickou formou. S žáky bylo pracováno frontálně. Střídání činností respektovalo momentální možnosti žáků. Ve sledovaných hodinách převažovala motivace a povzbuzování. Náplň vyučovacích hodin byla pro žáky přínosem. Zvolené formy a metody práce dokázaly udržet zájem a pozornost žáků. V jinak velmi dobré hodině ručních prací absentovala ukázka hotového výrobku. I přes frontální přístup k žákům byla organizace práce na velmi dobré úrovni.

Motivace a hodnocení v hodinách funkčně podporovaly práci žáků. Ti pracovali ochotně a pozitivní hodnocení jejich práce udržovalo příznivou atmosféru v hodinách.

Interakce a komunikace byla na velmi dobré úrovni. Hodinami prolínala atmosféra důvěry, žáci otevřeně a bez zábran komunikovali s vyučujícími.

Na základě velmi dobrého hodnocení jednotlivých složek výuky hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání v praktické škole celkově jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Průměrné plánování a příprava výuky vycházejí z deklarovaných učebních dokumentů. Pouze vyhovující jsou personální podmínky, zejména ve zvláštní škole, což se následně odráží v samotné realizaci výchovně vzdělávacího procesu. Materiální podmínky jsou také průměrné, nedostatky byly zaznamenány v dodržování psychohygieny. Ve výuce na 1. a 2. stupni zvláštní školy absentuje pestrost forem a metod práce, velmi často je opomíjena názornost a využívání metod a forem práce příznačné pro speciální školy. Žáci byli pro práci většinou motivováni, hodnocení ústní formou mělo povzbuzující charakter, písemná forma hodnocení založena na klasifikaci známkou odpovídá možnostem a schopnostem žáků, není stresující. Interakce a komunikace je založena na vzájemné důvěře a nemá žádné bariéry. Celkově lze kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotit jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování vychází ze znalosti podmínek a prostředí, ve kterém se škola nachází. Úkoly stanovené v celoročním plánu jsou reálné, splnitelné v dlouhodobějším horizontu. K základním prioritám patří zejména zvyšování odborné a pedagogické způsobilosti pracovníků, zkvalitňování materiálně-technického zajištění výuky, vytvoření a poskytování volnočasových aktivit pro žáky. Prvořadým a dominantním úkolem v oblasti přímého působení na žáky je výchova – zejména vytváření dobrých mezilidských vztahů. Pracovníkům byla formou rozpravy a diskuse dána možnost vyjádřit se, eventuálně připomínkovat návrhy celoročního plánu. Při plánování bylo využito i podnětů metodických orgánů. Plán je pravidelně měsíčně vyhodnocován a aktualizován dle potřeby školy.

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Žáci zvláštní školy jsou vzděláváni podle Vzdělávacího programu zvláštní školy č.j. 22 980/97-22, žáci praktické školy s dvouletou přípravou se vzdělávají podle učebního dokumentu schváleného MŠMT pod č.j. 16 735/93-24.

Škola nenabízí žákům nepovinné předměty. Žáci mohou uplatnit své schopnosti a zájmy v deseti zájmových kroužcích.

Vzhledem k velikosti a podmínkám školy je plánování funkční a lze jej hodnotit jako velmi dobré.

Organizování

Organizační uspořádání školy vychází z vnitřní organizační směrnice pro školní rok 2000/2001. Vedení školy tvoří ředitel (byl do funkce jmenován v roce 1997), statutární zástupkyně ředitele – zajišťuje celkový chod zařízení v době nepřítomnosti ředitele, současně vykonává funkci výchovného poradce a třetím členem vedení je zástupce, který má ve své kompetenci pracovněprávní záležitosti zaměstnanců a provádí kontrolní činnosti pedagogického charakteru. Tato organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Kompetence ostatních pracovníků jsou jasně vymezeny v organizačním řádu a také v celoročním plánu školy.

Základním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada (5x ročně). Dalším poradním orgánem jsou tzv. porady vedení. Členy tohoto širšího vedení jsou kromě ředitele všichni technicko-hospodářští pracovníci, oba zástupci a vedoucí vychovatelka internátu. Tento poradní orgán se schází pravidelně 1x měsíčně nebo operativně. Ve škole pracují tři metodické orgány – metodická sdružení, scházejí se pravidelně, řeší základní pedagogické a metodické otázky.

Dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávacího procesu je vedena na platných tiskopisech, vykazuje však řadu drobných nedostatků především administrativního charakteru (přelepování, nevyplňování potřebných údajů), ale i závažné nedostatky (vedení třídní knihy v 8. třídě, kde se vzdělávají i žáci 9. ročníku). Třídní kniha slouží oběma ročníkům, ale ze zápisů nelze jednoznačně určit, zda jsou v předmětech výchovného charakteru plněny osnovy. Školní řád neuvádí žádná práva vyplývající z Úmluvy o právech dítěte.

Informační systém vnitřní i vnější je propracovaný, pedagogové, žáci i zákonní zástupci získávají potřebné informace včas a úplně. Z dotazníků pro rodiče, které zadala ČŠI v době konání komplexní inspekce jednoznačně vyplývá, že rodiče jsou zcela spokojeni s informačním systémem. Ochrana osobních dat žáků, ale i všech pracovníků školy je zajištěna v souladu s právními předpisy. Přístup k této dokumentaci mají pouze kompetentní pracovníci.

Organizace vyučování žáků není v souladu s vyhláškou MŠMT č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách, dochází k porušení psychohygieny u žáků v prvním ročníku, neboť mají výuku pět hodin v jednom sledu. Dobře není organizačně promyšlen přechod žáků do dílen po velké přestávce. Při přesunech dochází ke značným časovým ztrátám a následně ke krácení výuky. Škola se vhodně prezentuje na veřejnosti, pořádá školní akademie, školní hudební skupina vystupuje při nejrůznějších akcích pro širokou veřejnost, zúčastňuje se soutěží a festivalů. Žáci školy se pravidelně zúčastňují soutěží a olympiád v rámci okresu, ale i celého regionu. Výroční zpráva nemá sebehodnotící charakter, neboť uvádí statistický výčet uskutečněných akcí a základní informace o škole bez dalších analýz. Rozhodnutí vydávaná ředitelem jsou včasná, jednoznačná a konkrétní. Vedení školy spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy, ředitel využívá jejich podnětů a spolupracuje i s dalšími partnery, zejména s orgány péče o dítě, sociálními kurátory apod.

Kvalitu a funkčnost organizačního uspořádání školy lze hodnotit jako průměrnou.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení školy je založeno na demokratických zásadách. Vedení školy akceptuje návrhy a připomínky zaměstnanců, ti mají možnost podávat vlastní návrhy k plánování, obohacování kabinetních sbírek apod. Operativní řízení je nezbytnou součástí vedení tohoto zařízení. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků, zejména využívá odbornosti a zájmů při přidělování předmětů, vedení kroužků, estetické úpravě interiéru školy. Začínajícím a odborně a pedagogicky nezpůsobilým pedagogům je poskytována pomoc prostřednictvím metodických orgánů a dále přidělením uvádějícího učitele, ale tato pomoc není na potřebné úrovni, neboť 73 % učitelů není odborně a pedagogicky způsobilých. Pro hmotné a morální stimulování pracovníků má vedení vytvořena hodnotící kritéria. Zaměstnancům jsou sice známa, ale nejsou zpracována v písemné formě ani jiným způsobem zveřejňována. Osobní ohodnocení se mění 4x ročně a každý pracovník získává od vedení školy informace, ze kterých je zřejmé, jak je jeho práce hodnocena. Dominantní postavení mezi kritérii mají výsledky hospitační činnosti. Sebehodnocení školy probíhá v průběhu školního roku na pravidelných pedagogických radách a provozních poradách, na konci školního roku pak na závěrečné poradě.

System, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků lze hodnotit jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je přehledně zpracován v Zásadách vnitřní kontroly. Tento dokument ředitele školy uvádí kontroly průběžné – celoroční, čtvrtletní, měsíční a týdenní. Na vedoucí pracovníky jsou v potřebné míře delegovány kontrolní kompetence pro své úseky. Výsledky kontrol jsou analyzovány, negativní zjištění neprodleně řešena a nedostatky odstraňovány. O provedených kontrolách vedou kompetentní pracovníci písemné záznamy, negativní zjištění jsou podepsána kontrolovaným pracovníkem.

Kontroly výchovně-vzdělávacího procesu jsou prováděny formou hospitací, na kterých se podílejí všichni tři členové vedení školy. Hospitace jsou v první řadě zaměřeny na sledování pedagogické zdatnosti a uplatňování schopností pedagogů řešit a odstraňovat projevy negativního chování žáků. Pro tento účel má vedení školy zpracovánu vnitřní metodiku sledování záškoláctví a negativních projevů chování. V letošním školním roce se uskutečnilo 23 hospitací, ze kterých jsou pořízeny zápisy. Kontrolám vedení povinné dokumentace není ze strany vedení školy věnována potřebná pozornost, neboť zejména vedení pedagogické dokumentace vykazuje řadu opakujících se nedostatků.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů má běžnou úroveň a lze jej celkově hodnotit jako průměrný.

Hodnocení kvality řízení

Plánování vychází z obecných cílů výchovně-vzdělávací práce daného typu školy a zařízení. Plán je reálný z hlediska podmínek školy, obsahuje termíny i odpovědnost. Organizační uspořádání a informační systém umožňují účinné řízení. Vedení školy podporuje vzdělávací aktivity pedagogů, umožňuje učitelům doplnit si potřebné vzdělání, vítá aktivity pracovníků, které směřují ke zkvalitnění činnosti školy. Informační systém jako celek je funkční. Povinná dokumentace je vedena na platných tiskopisech, její kontrola je však slabším místem v řízení.

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Internát

Škola sdružuje internát, který je však využíván jen pro realizaci ústavní výchovy. Dojíždějící žáci ZvŠ a PrŠ v něm pro nezáměr jejich zákonných zástupců ubytování nejsou.

Internát je umístěn ve dvou objektech.

Základní přehled o kolektivu svěřenců a o využívání kapacity internátu

Pracoviště	Hlavní objekt	Vila	Celkem
Kapacita internátu	36	37	73
Evidenční stav	22	21	43
Počet svěřenců fyzicky přítomných na zařízení	16	18	34
Počet VS	3	2	5
Počet svěřenců na útěku	4	0	4
Počet svěřenců dočasně ubytovaných doma	0	2	2
Počet svěřenců umístěných na předběžné opatření	5	0	5
Počet svěřenců s uloženou ochrannou výchovou	0	0	0
Počet svěřenců s nařízenou ústavní výchovou	18	20	38
Počet svěřenců v psychiatrické péči	1	1	2

Využívání kapacity je pouze vyhovující.

Přehled o počtu a složení jednotlivých VS

VS	Počet svěřenců/dívek	MŠ	ZŠ	ZvŠ	SOU, OU, U	SŠ	Sourozenci
1.	13/0	0	0	11	2	0	1 x 2
2.	0/4	0	0	3	1	0	0
3.	0/5	0	0	2	3	0	1 x 2
4.	11/0	0	0	6	5	0	1 x 4
5.	10/0	0	0	8	2	0	1 x 2
Celkem	34/9	0	0	30	13	0	

Složení jednotlivých VS koresponduje s daným typem zařízení.

Výchovně-vzdělávací a socializační program

Výchovně-vzdělávací a socializační program je orientován zejména na režimový systém. Není doplněn žádnými prvky komunitního společenství, neboť v zařízení není odborník s příslušnou erudicí.

Adaptační fáze probíhá přímo ve výchovně skupině (dále jen VS). Nový svěřence absolvuje rozhovor s ředitelem, se sociální pracovníci a s vedoucí vychovatelkou. Jsou mu podány základní informace o jeho perspektivě a o organizaci života v zařízení. Má-li nový svěřence zájem o zájmovou činnost, je mu umožněna.

Chování svěřenců je hodnoceno pomocí bodovacího systému. Přidělovány jsou kladné a záporné body, systém je součástí vnitřního řádu. Svěřencům je srozumitelný, orientují se v něm. Hodnocení probíhá v závěru služby sloužících vychovatelek. Svěřenci mají prostor pro reflexi a sebereflexi, k hodnocení se mohou vyjádřit. Denní hodnocení probíhá v rámci jednotlivých VS, měsíční vyhodnocení je společné pro všechny svěřence.

Samospráva svěřenců je ustanovena, z každé VS je v ní jeden volený zástupce. Vedením jednání samosprávy je pověřena vedoucí vychovatelka. Přípravu na toto jednání provádějí svěřenci sami. Jednání probíhá cca 1x za 14 dnů. Podnět k jednání dávají svěřenci. Mohou se vyjadřovat ke všemu, co souvisí s životem v zařízení.

Negativní jevy mezi svěřenci se vyskytují, svou kvantitou a závažností nevybočují z běžné úrovně v obdobných typech zařízení. Jedná se zejména o krádeže mezi svěřenci, o vulgární jednání a sniffing toluenu na útěcích. Šikanování mezi svěřenci bylo odhaleno v loňském školním roce, k jeho zjištění došlo v krátké době, řešeno bylo policií. Pohlavní zneužívání bylo zjištěno v jednom případě před 1,5 rokem. Případ rovněž šetřila policie, řešením bylo přemístění dotčeného svěřence do výchovného ústavu.

V programu je začleněna i výchova k soukromému vlastnictví a k odpovědnosti za něj. Vychovatelky nakupují ošacení s dotčeným svěřencem a všechny oděvní součásti jsou označeny. Svěřenci musí úmyslně způsobenou škodu hradit. Svěřenci dostávají osobní dárky k různým výročím a svátkům.

Volné vycházky jsou udělovány kmenovými vychovatelkami, evidence je vedena. Rozhodujícím kritériem je chování a věk svěřence.

Součástí programu je i práce s rodinami svěřenců. Úspěšná je většinou jen v případech, kdy mají rodiče o své děti zájem.

Zájmové útvary mohou svěřenci navštěvovat ve škole i v místě.

Otevřenost výchovně-vzdělávacího systému je dána docházkou místních žáků do ústavní školy, účastí svěřenců v zájmových útvarech mimo zařízení a v menší míře kontaktem s místní populací. Svěřenci mohou navštěvovat své kamarády v jejich rodinách, sami je do zařízení vodit nesmějí.

Kapesné, finanční a věcná pomoc svěřencům je poskytována v souladu s vyhláškou MŠMT č. 247/1996 Sb., o výši kapesného a věcné pomoci poskytované dětem a mládeži s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou.

Výchova realitou a pro realitu se odehrává hlavně po ukončení povinné školní docházky (dojíždění do učilišť). V této oblasti participuje sociální pracovnice.

Stimulační úroveň systému je dána především formou diferencovaného kapesného a přiznáním různých výhod (návštěvy místního divadla, volné vycházky aj.).

Výchovně-vzdělávací a socializační program je průměrný.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací a socializační činnost

Kolektiv vychovatelů je tvořen 8 pracovníky a vedoucí vychovatelkou. Nikdo z nich není odborně a pedagogicky způsobilý. Jedna z vychovatelek studuje střední školu nepedagogického směru (studium zahájila před příchodem do zařízení). Vzdělání si chce dále doplnit formou DPS. Nikdo z vychovatelů neabsolvoval experienciální psychoterapeutický nebo sociálně psychologický výcvik. Nepříznivé je, že v tomto kolektivu je jen jeden muž.

Ve škole pracují dvě sociální pracovnice, kvalifikovaná je jen jedna z nich.

Jednotlivé VS disponují kompletním zázemím, nevhodné jsou ložnice - většinou s 5 - 6 lůžky. Svěřenci zde nemají ani minimální soukromí.

Vybavení internátu na letní i zimní sporty je přiměřené, k dispozici je tělocvična a posilovna. Jízdní kola budou opravována žáky PrŠ, dle potřeby i odborným servisem. Jednotlivé VS mohou využívat cvičnou kuchyňku, k dispozici jsou i šicí stroje.

V objektu "vila" jsou 2 malé dílny, další 2 jsou v hlavní budově (kromě strojovny).

V zařízení je dostatek potřebně vybavených prostor k realizaci výchovně-vzdělávacího a socializačního programu. Tyto prostory odpovídají psychohygienickým zásadám kromě většiny ložnic. Vybavení audiovizuální technikou je dobré, počítače pro svěřence k dispozici nejsou, ačkoliv někteří z nich mají o počítače zájem a používali je.

Internát není kapacitně využit, k dispozici je 30 volných míst. Důvodem je, že internátní péče dle § 15 odst. 1 vyhlášky MŠMT č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách není využíváno pro nezáměrných zákonných zástupců žáků.

Využívání internátu jen k umístování žáků s nařízenou ústavní výchovou dle § 23 odst. 1 zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů a podle § 26 vyhlášky MŠ ČSR č. 64/1981 Sb., o školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy je anachronismem z doby, kdy v dětských domovech nemohli být umístováni mentálně retardovaní svěřenci, neměli-li zde sourozence. V současné době se jedná o zcela zbytečnou segregaci těchto svěřenců, kteří mohou být v mnohem přirozenějším prostředí dětského domova.

Zásady výchovy prostředím jsou uplatňovány.

Vliv socio-demografických podmínek na zařízení není negativní.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací a socializační činnost jsou na průměrné úrovni.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací a socializační práce

Vnitřní řád je svěřencům srozumitelný. Struktura denního režimu odpovídá věku i stupni postižení svěřenců.

Zařízení je koedukované, jednotlivé VS jsou rozděleny podle pohlaví. V době konání inspekce byly tři VS chlapecké a jedna dívčí.

Týdenní programy výchovné práce jsou vychovatelkami zpracovávány ve spolupráci se svěřenci. Činnosti jsou dostatečně pestré, vychovatelé sledují výchovně-vzdělávací a socializační cíle. Psychoterapeutických a psychorelaxačních technik není využíváno. Přístup vychovatelů ke svěřencům je individuální, podíl represe v jejich činnosti je přiměřený.

Interakce a komunikace svěřenců je determinována stupněm jejich mentální retardace a sociální narušenosti. Nevybočuje z průměru v daném typu zařízení.

Denní vychovatelky končí službu ve 20 hodin, čas k výchovně-vzdělávací práci je využíván efektivně.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací a socializační práce jsou velmi dobré.

Další aktivity, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací a socializační činnost školského zařízení

V sezóně dochází vždy cca 5 svěřenců do místní TJ hrát fotbal, přes zimu činnost ustává kvůli materiálním podmínkám. Dalších 7 svěřenců dochází na kroužek dámy do místního DDM. Zúčastnili se mistrovství republiky a družstvo ZvŠI Duchcov zvítězilo.

Zařízení se účastní kulturní soutěže ve VÚDM Děčín, svěřenci obsazují většinou 2. místo. Pravidelná je již účast na romském festivalu v Ústí n. L., svěřenci vystupují v místním pečovatelském domě apod.

Zařízení se účastní celorepublikových Sportovních her mládeže.

Další aktivity jsou velmi dobré.

Výsledky výchovně-vzdělávací a socializační činnosti

Zařízení neprovádí systematické katamnestické sledování, zpětné vazby jsou spíše nahodilé. V průběhu inspekční činnosti nebyly zjištěny projevy hostilních postojů svěřenců vůči personálu nebo vůči zařízení. Při rozhovoru o svém pobytu v zařízení zaujímali spíše indiferentní stanoviska.

Organizování v internátu

Sociální úsek zabezpečují dvě pracovnice. Jedna z nich se zabývá ošetrovným, druhá vede zbytek agendy. Celkový nedoplatek ošetrovného činil k 2000-12-31 1 576 798,- Kč. Osobní spisy svěřenců mají všechny náležitosti. Sociální pracovnice mají důvěru svěřenců, spolupracují dobře se sociálními pracovníky z referátů sociálních věcí okresních úřadů. Návštěvy svěřenců u rodičů jsou umožňovány v souladu s odst. 5 I. části "Pokynu MŠMT ČR čj. 13 649/95-24 školským zařízením pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy". Celkově lze hodnotit činnost tohoto úseku jako velmi dobrou.

Dokumentace:

- systém odměn a trestů (příloha vnitřního řádu) - v části "Opatření v souvislosti s udělením trestných bodů" je nevhodný zákaz návštěvy rodičů při udělení 4 bodů.
- vnitřní řád internátu - čl. 1 (úvodní ustanovení) obsahuje nepřesnou informaci, že v internátu žijí žáci, kterým byla nařízena ústavní výchova soudem (rozpor s § 15 odst. 1

vyhlášky MŠMT č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách), v čl. 4 (hospodářská opatření) je nevhodný zákaz nosit vlastní oblečení a obutí.

V dokumentaci je užíváno nesprávného výrazu chovanec. Jinak je dokumentace vztahující se k internátu bez závad.

Celkové hodnocení kvality výchovně-vzdělávací a socializační činnosti

Daný typ zařízení nemůže zajistit mentálně retardovaným svěřencům přirozenější prostředí, neboť do něj nemohou být umístěni svěřenci s normálním duševním vývojem. Značným problémem je také odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků a minimální zastoupení mužů v kolektivu vychovatelů. Prostorové podmínky jsou velmi dobré, nevyhovující je většina ložnic (5 - 6 lůžek).

Sledovaná oblast je celkově na průměrné úrovni.

Kurz pro doplnění vzdělání

Kurzy pro doplnění vzdělání organizuje škola pro absolventy své zvláštní školy letos už potřetí. Ve školním roce 2000/2001 zahájili kurz 4 žáci navštěvující 2. ročník praktické školy, ke dni inspekce navštěvují kurz tři žáci (jedna žákyně odešla na mateřskou dovolenou). Dva z těchto žáků ukončili povinnou školní docházku v osmém ročníku, jeden žák v šestém ročníku zvláštní školy.

Personálně zabezpečují kurz učitelé, kteří učí současně na zvláštní škole internátní a frekventanty kurzu velmi dobře znají, potřebné učebnice zapůjčuje žákům kmenová škola, učitelé mohou využívat i další pomůcky a technické zázemí školy.

Pro žáky nejsou zpracovány individuální plány. V organizaci kurzu se škola částečně odchyluje od platného Metodického pokynu č.j. 18 371/96-24, neboť kurz prakticky probíhá po oba roky, kdy žáci navštěvují praktickou školu. V 1. ročníku se probírá doplňující učivo zvláštní školy v rámci volitelných předmětů, ve 2. ročníku částečně v rámci volitelných předmětů a dvě hodiny týdně v nepovinných předmětech.

Na závěr kurzu organizuje škola komisionální závěrečné zkoušky. Učitele pověřeného organizací kurzu i zkušební komisi jmenuje ředitel na začátku školního roku. Závěrečná zkouška má dvě části – písemnou z matematiky a českého jazyka a ústní ze všech předmětů. Závěrečné předávání vysvědčení má vždy slavnostní formu.

Docházka se zaznamenává do třídní knihy v praktické škole. Dokumentace každého žáka obsahuje kromě katalogového listu písemnou žádost zákonných zástupců a souhlas ředitele školy, Protokol o vykonání závěrečné zkoušky, ve kterém je uložena písemná zkouška a zaznamenány otázky, které žák dostal u ústní zkoušky. Pro vysvědčení jsou používány předepsané formuláře.

Výchovné poradenství

Je svěřeno zástupkyni ředitele, která má pro výkon této funkce předepsané kvalifikační studium. Předložený plán práce v podstatě nahrazuje pracovní náplň. Předkládá rozsah kompetencí a témata, kterým se výchovný poradce (dále jen VP) věnuje. Rozpracování do školního roku však neobsahuje. Svou činností VP postihuje oblast sociální prevence a aktivity v oblasti sociálně patologických jevů, pro které byl vyčleněn ještě další pedagogický pracovník z řad vychovatelů. Dále se poradce zabývá výchovnými a vzdělávacími problémy žáků školy a zařízení a profesní přípravou, včetně umístění vycházejících žáků a absolventů praktické

školy.

Ve výchovné a vzdělávací činnosti je VP koordinátorem práce třídních učitelů a vychovatelů. Ve škole se tato oblast často týká záškoláctví, výskytu sociálně patologických jevů, zajišťování kontaktu se zákonnými zástupci žáků a osvěty směrem k rodinám. Výchovný problém, který škola sama nedovede řešit, je předán odbornému diagnostickému pracovišti v Liberci.

V pomoci při volbě povolání bylo zareagováno na změny v přijímání na střední školy ve vztahu k absolventům zvláštní školy. Nejčastějšími osvědčenými partnery v umisťování žáků jsou stavební a textilní učiliště na Teplicku, v Trmicích a vlastní pomoc absolventům je v realizaci praktické školy s dvouletou přípravou. Letos se předpokládá, že z 22 vystupujících žáků se jich 21 podaří umístit do tříletých učebních oborů. U jednoho žáka si další vzdělávání nepřeje rodina.

Dalšími partnery pro VP jsou kromě žáků a jejich zákonných zástupců: MěÚ Duchcov, Policie ČR, sociální referát OÚ, SPC při ZvŠ internátní Bílina a Úřad práce.

Vzhledem k velmi dobré orientaci výchovné poradkyně v problematice výchovného poradenství a funkční realizaci poradenství ve škole hodnotí ČŠI tuto oblast jako velmi dobrou.

Školní družina

Ve škole pracuje jedno oddělení školní družiny (dále ŠD), kterou navštěvuje sedm žáků, což nepřesahuje povolenou kapacitu. Původně bylo zapsáno 13 žáků. Během školního roku 6 z nich přestalo docházet. Vzhledem k tomu, že školní družina je v provozu až po dopoledním vyučování, je pobyt spojen s obědem ve školní jídelně. Právě žáci, původně přihlášení do ŠD, jsou ti, kteří se z nejrůznějších důvodů přestanou stravovat ve školní jídelně. Průměrný počet docházejících žáků se pohybuje kolem tří denně. Funkci vychovatelky vykonává pracovníce, která je na část svého úvazku ještě zaměstnána jako sociální pracovníce a romská asistentka. Pro výkon funkce vychovatelky ŠD nemá požadované vzdělání. Zkušenosti ze sociální oblasti pomáhají vychovatelce v komunikaci s rodiči.

Dokumentace ŠD je vedena. Zároveň byl předložen plán činnosti pro ŠD, který uvádí oblasti práce se žáky, ale není rozpracován do konkrétního školního roku.

Materiální podmínky ŠD jsou dobré, na provozování ŠD má zájem i vedení školy.

Celkově hodnotí ČŠI práci školní družiny jako velmi dobrou a pro žáky školy tohoto typu jako přínosnou.

Školní jídelna

Provoz školní jídelny je přímo závislý na režimu internátu. Školní jídelna zajišťuje stravování žákům s nařízenou ústavní výchovou a dalším žákům školy. Školní jídelna neprovozuje vedlejší hospodářskou činnost. Využívají ji i zaměstnanci školy.

Kontrola této součásti školy je v kompetenci statutární zástupkyně. Poslední kontrola Okresní hygienické stanice v Teplicích proběhla v prosinci roku 2000 s konstatováním – bez závad.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT pod č.j. 26 978/2000-21 s účinností od 1. 9. 2000,
- personální zajištění školy ve školním roce 2000/2001, novelizace ze dne 14. 2. 2001,
- výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000,
- odborná vyšetření žáků opravňující k vřazení do speciální školy,
- dokumentace upravující řízení školy - celoroční plán, organizační směrnice, kontrolní plány, hospitační záznamy vedení školy, vnitřní řád zařízení, rozvrhy vyučovacích hodin dle tříd a vyučujících,
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy ročníků 1. a 2. stupně zvláštní školy, 8 a 9. ročníku zvláštní školy a třídy praktické školy s dvouletou přípravou, vysvědčení žáků 1.-3. ročníků zvláštní školy vydaných za první pololetí školního roku 2000/2001,
- učební a tematické plány navštívených ročníků a tříd,
- doklady vztahující se ke Kurzu k doplnění základního vzdělání – pověření školy, Protokoly o závěrečných zkouškách, Pokyn ředitele školy k realizaci kurzu, Žádost o zařazení žáka k návštěvě kurzu a souhlas ředitele školy, Protokoly o vykonání závěrečné zkoušky,
- plán práce výchovné poradkyně,
- plán práce školní družiny, Přehled výchovně vzdělávací činnosti ŠD,
- vnitřní řád internátu ze dne 1. 4. 1996,
- systém odměn a trestů ze dne 25. 3. 1999 (příloha k vnitřnímu řádu internátu),
- dodatek k vnitřnímu řádu ze dne 30. 10. 1996,
- návštěvní řád (příloha vnitřního řádu školy) – bez data,
- evidence ošetřovného – nedoplatky ze dne 15. 1. 2001.

ZÁVĚR

Na základě skutečností, zjištěných v průběhu komplexní inspekce lze konstatovat, že výuka v obou typech speciálních škol probíhá podle schválených učebních dokumentů a lze ji celkově hodnotit jako průměrnou. Materiálně technické podmínky pro výuku jsou ve sledovaných předmětech lepší na 3. stupni ZvŠ a v praktické škole. Ze strany pedagogů nejsou pomůcky, které má škola k dispozici, využívány v potřebné míře na 1. a 2. stupni ZvŠ. Materiálně technické podmínky jsou celkově na velmi dobré úrovni. Pouze vyhovující je personální zajištění výuky a výchovy, neboť 73 % učitelů a 100% vychovatelů nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se negativně projevuje zejména ve vedení výuky na 1. a 2. stupni zvláštní školy. Psychohygienické podmínky hodnotí ČŠI jako průměrné, neboť ve výuce absentují cílené relaxační techniky, zároveň žáci nemají možnost pohybového uvolnění ani v době přestávek, což následně vede ke zvýšenému psychomotorickému neklidu a nepozornosti zejména v závěrečných hodinách. Organizování, formy a metody práce ve výuce jsou průměrné, ve výuce absentují rozmanité metody práce, využívání dalších zdrojů informací a zároveň není vytvářen prostor pro aktivní učení v rámci naukových předmětů. Učitelé se až příliš zaměřují na předávání již „hotových“ informací žákům. Hodnocení je objektivní a vychází z individuálních možností každého žáka. Ti nejsou vedeni k sebehodnocení. Občasné nežádoucí chování žáků zvládají

pedagogové většinou velmi dobře, interakce a komunikace je založena na převážně dobrých vzájemných vztazích. Rozvoji komunikativních dovedností není ze strany některých pedagogů věnována potřebná pozornost, zároveň verbální projevy některých pedagogů nejsou vzorem pro žáky.

V oblasti kvality řízení lze konstatovat, že ředitel školy se ve své činnosti řídí platnými právními předpisy. Plánování a celkové zabezpečení chodu školy lze celkově hodnotit jako velmi dobré, neboť vše má svá jasná pravidla a řád. Nedostatky administrativního charakteru byly zjištěny ve vedení povinné dokumentace, kdy není důsledně prováděna kontrolní činnost tohoto charakteru.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně, především na nákup potřebných učebnic, pracovních sešitů a dalších pomůcek. Česká školní inspekce nezjistila neoprávněné čerpání finančních prostředků ve vztahu ke sledovaným předmětům.

Celkově lze školu a její součásti, na základě hodnocení jednotlivých jevů, hodnotit jako průměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Erika Bednárová	v.r.
Členové týmu	Marta Dolinská	v.r.
	PaedDr. Pavel Bártík	v.r.
	Mgr. Petr Salač	v.r.

V Mostě dne 28. února 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. dubna 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Jan Srp

v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Okresní úřad – referát školství Teplice	2001-04-20	064 27/01-5022
Zřizovatel: MŠMT	2001-04-20	064 26/01-5022

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
-----	-----	připomínky nebyly podány